

Kallelse

Sammanträdesdatum 2019-04-29

Plats Stadshuset, sammanträdesrum Hamnen, plan 3
Tid Måndagen den 29 april klockan 08:30-11:00

Ledamöter Pia Gillerstedt (S) Ordförande
Ancy Wahlgren (UP) Vice ordförande
Assar Wixe (S)
Marcus Adiels (M)
Fredrik Daun (KD)
Morgan Carlsson (SD)

Pia Gillerstedt (S) Karolina Tolic
Ordförande Sekreterare

UTSKOTTET FÖR TRYGGHET OCH STÖD

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

ADRESS Stadshuset · 442 81 Kungälv
TELEFON 0303-23 80 00 vx
FAX 0303-132 17
E-POST kommun@kungalv.se
HEMSIDA www.kungalv.se

Kallelse

Sammanträdesdatum

2019-04-29

Dagordning

		Förslag till beslut
1	Upprop	
2	Val av justerare	Utses
3	Tillkommande och utgående ärenden	Fastställs
	Information från sektorerna	
4	Ekonomi och uppföljning <i>Klockan: 08:35</i> <i>Föredragande: Makki Al Musawe</i>	Antecknas
	Ärenden för dialog	
5	Information om Laholmsmodellen <i>Klockan: 09:05</i> <i>Föredragande: Anna-Lena Hansdotter</i>	Antecknas
	Kaffe 09:35 – 09:50	
6	Information om öppna jämförelser inom äldreomsorgen http://www.socialstyrelsen.se/oppnajokforelser/aldreomsorg <i>Klockan: 09:50</i> <i>Föredragande: Elisabet Sjöberg</i>	Antecknas
	Ärenden till kommunstyrelsen	
7	KS2018/0723-3 Svar på återremiss till Pensionärsrådet om upphörande av gårdsråd <i>Klockan: 10:35</i> <i>Föredragande: Snezana Hadziselimovic</i>	Enligt förvaltningen förslag till kommunstyrelsen

Kallelse

Sammanträdesdatum

2019-04-29

Loggbok

8

Loggbok samt kompletterande svar

Klockan: 10:50

Antecknas

Handläggarens namn
Karolina Tolic

2019-04-23

Svar på återremiss till Pensionärsrådet om upphörande av gårdsråd. (Dnr KS2018/0723-2)

Sammanfattning

Gårdsrådsrådets roll på särskilda boenden går långt tillbaka i tiden och är en viktig del i medborgardialogen och demokratin. 1990 togs beslutet att gårdsråden skulle genomföras minst 2 gånger per år. Målet med deras införande var att ha en roll som kommunikationsväg in till socialnämnden, som varit dess ursprungliga uppgift sedan 1989. Dessa möten har varit ett tillfälle för boende, politiker och intresseorganisationer att dela information och framföra synpunkter. Tidigare har även vissa anhöriga deltagit.

Idag ansvarar verksamheten för sammankallande samt minnesanteckningar, två representanter som utskottet för trygghet och stöd har valt deltar. Då de obligatoriska gårdsråden har funnits på plats i mer än 30 år behöver man se över mötesformen och vilket forum den ska hållas i, dels för att effektivisera samt för att öka de boendes medborgardeltagande. I KS2016/0551 togs beslut om att göra om innehållet i gårdsråden samt vilka enheter som skulle ingå. Målet var att innehållet i gårdsråden skulle effektiviseras och fokuseras på meningsfullhet i tillvaron, aktivitetsutbud, frivilliga och volontärers möjligheter att bidra. Ett fokus har även varit på boendenas matutbud.

Som ett led i förnyelsen av gårdsråd föreslår förvaltningen att formen görs om. Numera ska kommunens politiker, mer specifikt ledamöter från utskottet för trygghet och stöd, ansvara för dessa möten. Kommunallagens 8 kap 3 § nämnder specifikt benämningen brukarinflytande och säger att ”Nämnderna ska verka för att samråd sker med dem som brukar deras tjänster”. Då detta är ett sätt att uppnå detta föreslås det att gårdsråden byter namn till brukarråd. Detta för att öka direktdemokratin, brukarinflytandet och medborgardialogen samt att politiska representanter får ökad insyn i verksamheten via dialog med boende, personalrepresentanter och chef. Förvaltningen kommer att bistå med hjälp och lokaler på de särskilda boendena. En ännu direktare länk mellan politiker och brukare är svår att få till.

Presidiet för utskottet för trygghet och stöd samplanerar tillsammans med berörda representanter i pensionärsrådet. Här bestäms även vem som ansvarar för att föra minnesanteckningar. Målet är att det ska vara ett möte på våren och ett på hösten på samtliga äldreboenden, boenden för personer med demenssjukdom är undantagna. Utskottet utser självt vilka ledamöter de väljer till respektive möte. Tiderna för nästkommande år bör sättas i december. Förvaltningen kommer att sprida informationen på boendena och bistå med lokaler och fika. En månad innan mötet genomförs ska frågor från hyresgästerna på boendena samlas in, detta för att ge politikerna en möjlighet att förbereda sig inför mötet.

ADMINISTRATION

**KUNGÄLV
KOMMUN**

ADRESS Stadshuset · 442 81 Kungälv
TELEFON 0303-23 80 00
FAX 0303-190 35
E-POST kommun@kungalv.se
HEMSIDA www.kungalv.se

Förvaltningen föreslår därmed kommunstyrelsen att:

1. Benämning gårdsråd upphör och ersätts med brukarråd. Ändringen börjar gälla i årsskiftet 2019/2020.
2. Ansvaret för gårdsråden, med den nya benämningen brukarråd, går över på presidiet för utskottet för trygghet och stöd.
3. Förvaltningen kommer fortsatt att bistå med lokaler, insamling av frågor och förtäring.

Juridisk bedömning

Det finns inga lagstadgade krav på att kommuner ska hålla några formella möten på de särskilda boenden som de driver. Däremot utmålas det i kommunallagens 8 kap 3 § ett så kallat brukarinflytande där ”nämnderna ska verka för att samråd sker med dem som brukar deras tjänster”.

Brukarinflytandet är även kopplat till det så kallade likställighetsprincipen. Boenden på särskilda boenden som ofta till stor del inte har möjlighet att röra sig bortom boenden ska ha möjlighet att delta i dialog om sin situation. Därför är det viktigt att dessa brukardialoger hålls på kommunens särskilda boenden.

Bakgrund

Gårdsrådsrådets roll på särskilda boenden går långt tillbaka i tiden och är en viktig del i medborgardialogen och demokratin. Beslut om gårdsråd går så pass långt tillbaka i tiden att det är problematiskt att hitta ett ursprungligt beslutsunderlag. 1989 fastställde den dåvarande socialnämnden dock att så kallade samrådsgrupper (den gamla benämningen på gårdsråd) ska finnas kvar (§320/1989). Detta reglerades i ”Reglemente för ålderdomshem i Kungälv kommun”. Året därefter fastslog de ramen och reglerna för dessa möten, bland annat att de ska hållas två gånger om året och att socialnämnden skickar två representanter (§173/1990). 1992 konstaterade socialnämnden att fortsatt intresse för samrådsgrupper finns. Därmed beslutades det att dessa skulle fortsätta (§133/1992).

Under hösten 2018 var ärende om upphörande av gårdsråd uppe för beslut i sociala utskottet. Ärendet återremitterades till förvaltningen och pensionärsorganisationerna i KPR. Den 11 februari 2019 inkom remissvar från pensionärsorganisationerna i KPR. Där ställde de sig bakom gårdsråden och ville att de skulle vara fortsatt obligatoriska.

Det är relativt vanligt med någon form av råd på särskilda boenden i de 27 närliggande kommunerna. Hälften av alla boenden i närliggande kommuner har någon form av råd som sammanstrålar en gång i halvåret. Det är i väldigt få fall som det finns på alla sorters boenden och i 4 kommuner finns inga råd eller liknande överhuvudtaget. Kungälv har idag obligatoriska gårdsråd på 50 % av de särskilda boendena, då de efter beslut inte hålls på boenden för personer med demenssjukdom.

Verksamhetens bedömning

Tidigare politiskt beslut om att gårdsråd ska genomföras regelbundet vid särskilda boenden behöver omprövas. Gårdsråd har funnits till under en lång tid och i takt med att tiden går har behov och förutsättningar förändrats under deras 30-åriga historia.

Förvaltningen ser en nytta med att omforma gårdsråden till brukarråd för att skapa en direktare länk mellan brukare och politiker där tjänstemän inte behöver vara en mellanhand. Det är dock viktigt att förvaltningen är behjälplig med praktiska göromål för att möjliggöra genomförande av brukarråd. Likväl ser förvaltningen nyttan med samarbete mellan pensionärsorganisationer och politiken i brukarråden.

På följande boenden kommer regelbundna brukarråd att hållas:

- Båtsmansgårde
- Ekhaga
- Kaprifolen
- Solhaga
- Ytterbyhemmet

Bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål och relevanta styrdokument

Ärendet om omformning av gårdsråd till brukarråd är framför allt relevant för två av kommunstyrelsens strategiska mål:

- En trygg omsorg med valmöjligheter genom hela livet
- Att ge möjligheter till en aktiv fritid för alla åldrar

Sedan har detta ärende även koppling till Äldreomsorgsprogrammet 2014-2023. Detta program inleds med: *"Äldreomsorgen är för många i Kungälv en viktig del av vardagslivet. Varje dag, dygnet runt, året runt – ska de invånare som har behov av detta få den omsorg de behöver för att få sina behov tillgodosedda, känna trygghet och leva ett värdigt liv"*. Att känna att man blir hörd av dem som styr och kunna framföra sina åsikter om sin situation och vardag på ett brukarråd har en positiv inverkan på känslan av trygghet och att leva ett värdigt liv.

Bedömning utifrån ett barnperspektiv

Barnperspektivet berörs inte av detta ärende. Ärendet om omformning av gårdsråd innefattar personer som bor på kommunens särskilda boenden.

Bedömning utifrån ett jämlikhetsperspektiv

Den grupp som ärendet rör är de individer som har biståndsbeslut om särskilt boende för äldre. Införande av brukarråd medför att de personer som vanligtvis inte kan ta sig från detta boende till olika former av medborgardialoger nu på plats kan delta i denna form av dialog.

Teknisk bedömning/genomförandeplan

Genomförandet av omställningen från gårdsråd till brukarråd kräver inget speciellt avseende teknik. Resursmässigt kommer förvaltningen att avlastas med planeringen då de inte kommer att ha ansvaret för sammankallande, genomförande och antecknande av minnesanteckningar. Däremot kommer de att vara behjälpliga med lokaler, spridning av information, inhämtande av frågor från hyresgäster samt kaffe och fika.

Då beslutet ska tas i utskott och kommunstyrelsen anser förvaltningen att omställningen sker under årsskifte 2019/2020. Ledamöterna träffas i december 2019 och sätter tiderna för respektive möte och särskilt boende.

Ekonomisk bedömning

En omställning från gårdsråd till brukarråd kommer inte innebära en ekonomisk merkostnad. Då förvaltningen inte kommer att ha ansvaret för administrationen och genomförandet av mötena kommer det innebära att dessa resurser kommer att läggas på själva verksamheten, brukarna och arbetsuppgifterna som hör därtill.

Förslag till kommunstyrelsen

1. Benämning gårdsråd upphör och ersätts med brukarråd. Ändringen börjar gälla i årsskiftet 2019/2020.
2. Ansvaret för gårdsråden, med den nya benämningen brukarråd, går över på presidiet för utskottet för trygghet och stöd.
3. Förvaltningen kommer fortsatt att bistå med lokaler, insamling av frågor och förtäring.

Lena Arnfelt
Sektorchef

Snezana Hadziselimovic
Verksamhetschef Boenden

Expedieras till: Lena Arnfelt
Snezana Hadziselimovic
Elisabeth Sjöberg

För kännedom till: Eric Svärd
Lena Skoglund
Monica Fundin
Ann-Charlotte Bengtsson
Elisabeth Sjöberg

Till Kommunstyrelsen i Kungälv

Remissvar från Pensionärsorganisationerna i KPR om förslag Dnr KS2018/0723-1 angående upphörande av Gårdsråden.

Förslaget som tjänstemännen lämnar till KS att möten ska hållas när verksamheten känner för det och att verksamheten ska vara frivillig, samt att Kungälv kommun skall sälla sig till de 4 kommuner som **inte** har Gårdsråd, anser vi vara ett oacceptabelt förslag.

Pensionärsorganisationerna anser att Gårdsråden ska vara obligatoriska, utvecklas och ta lärdom av de gruppboenden där det fungerar. Det ska vara obligatoriskt för politiker, tjänstemän och representanter för pensionärsorganisationerna att närvara. Ersättare ska utses när ordinarie ledamot är förhindrad att närvara.

Kommunen ska naturligtvis finnas med bland de kommuner som har Gårdsråd i vårt närområde, utbyta erfarenheter, dra lärdomar och utveckla Gårdsråden.

Pensionärsorganisationerna är gärna med i utvecklingsarbetet.

Kungälv den 11 februari 2019

Pensionärsorganisationerna i KPR

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2018-09-19

Sida

1 (2)

§ 73/2018

Upphörande av obligatoriska Gårdsråd på särskilda boenden. (Dnr KS2018/0723)

Tidigare politiskt beslut om att gårdsråd ska genomföras regelbundet vid särskilda boenden behöver omprövas. Gårdsråd har existerat under en väldigt lång tid, gårdsrådets uppgifter har förändrats under dess 30 åriga historia samtidigt som dagens teknik möjliggör kommunikation på flera plan. Detta har medfört att gårdsråd numera spelat ut sin roll som kommunikationsväg in till socialnämnden, som var dess ursprungliga uppgift sedan 1989. 1990 togs beslutet att gårdsråden skulle genomföras minst 2 gånger per år.

Nyttan med gårdsråd som ett forum har diskuterats tidigare och verksamheten bedömer nu att gårdsråd har spelat ut sin roll. De verksamheter som idag är tvingade att genomföra gårdsråd upplever att det tar mer tid och resurser än vad som är skäligt. Det har även upplevts som att diskussionerna på gårdsrådet blivit av en negativ laddning där det i huvudsak har varit kosten som tagit plats som diskussionsämne. Verksamheterna vill utvecklas, att ta bort den tvingande styrningen skulle underlätta verksamheternas planering och genomförande.

Genom att upphöra med obligatoriska formella möten där det ofta saknas full närvaro kan man öppna upp för politiker och intresseorganisationer att spontant och vid tillfällen när frågor behöver diskuteras, komma på besök för att få svar på de frågeställningar som finns. Vid de möten som finns protokollförda har det ofta varit information från politiker och tjänstemän samt synpunkter på mat, bra och dåliga. De flesta av de frågor som diskuterats kan finna sig hemmahörande i andra mer lämpliga forum.

Viljan från verksamheten är att gårdsråd inte ska vara obligatoriska utan istället hållas när verksamheten känner att det finns tillräckligt med underlag för att ett sådant möte ska bli konstruktivt och värdefullt.

Förslag till beslut är att gårdsråd som genomförs på vissa särskilda boenden upphör att fortsättningsvis vara obligatoriska.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Upphörande av obligatoriska Gårdsråd på särskilda boenden. 2018-08-13

Yrkande

Kerstin Petersson (L): Ärendet remitteras till kommunens pensionärsråd för yttrande innan behandling i sociala utskottet. Pensionärsrådet ska också ta med sig frågan, om gårdsråd ska finnas kvar, hur ska mötesfrekvensen vara och vilka äldreboenden ska omfattas?

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandet och finner att sociala utskottet beslutar att anta yrkandet.

Omröstning begärs inte.

SOCIALA UTSKOTTET

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2018-09-19

Sida

2 (2)

Beslut

Ärendet remitteras till kommunens pensionärsråd för yttrande innan behandling i sociala utskottet. Pensionärsrådet ska också ta med sig frågan, om gårdsråd ska finnas kvar, hur ska mötesfrekvensen vara och vilka äldreboenden ska omfattas?

Expedieras till: Lena Arnfelt
Snezana Hadziselimovic
Elisabeth Sjöberg

För kännedom till: Eric Svärd
Joakim Bergh Lethman
Lena Skoglund
Monica Fundin
Ann-Charlotte Bengtsson
Elisabeth Sjöberg

SOCIALA UTSKOTTET

Justeras sign